



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.  
Thomam De Beatitudine. De Actibus Humanis. De  
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.  
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

**Lessius, Leonardus**

**Lovanii, 1645**

Dvb. 2. Vtrum reliqui humores, scilicet flava bilis, atra bilis, & phlegma  
sint assumpti hypostaticè.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

10  
Ratione.

Sanguis est pars corporis.

Trident.

Aristoteles

11  
Quatuor Obiectio- nes. Prima.

Secunda.

Tertia.

Quarta.

12  
Medina putat sanguinem animam informari.

Siluester duplicem facit sanguinem.

13  
Vtrumque est contra Philosophiam.

Probatur Quarto Ratione à priori; Quia sanguis per se necessarius est, ad constitutionem integri corporis humani: ergo debuit immediatè assumi. Antecedens docet D. Thomas infra q. 54. art. 2. & passim Doctores in 4. dist. 44. hinc colligentes etiam in corporibus gloriosis sanguinem futurum. Et confirmatur ex Concil. Trid. sess. 13. cap. 3. vbi sanguinem esse sub specie panis ex vi connexionis, qua partes Christi Domini nō amplius moritur, inter se copulantur. Fauet etiam multis locis Aristoteles, sanguinem inter partes animalis numerans. Et Ratio est, quia sanguis requiritur in corpore humano non solum propter nutritionem, sed etiam alias causas. Primò, Ob firmitatem, & consentientiam corporis humani. Secundò, Ad fouendum calorem naturalem, & spiritus vitales & animales. Tertiò, Ad conseruandum debitum corporis temperamentum. Quartò, Vt sit veluti instrumentum multarū animæ functionum, earum præcipuè quæ pertinent ad appetitū sensuum, scilicet amorem, lætitiā, tristitiam, iram, audaciam &c: ergo per se necessarius est, vt homo sit integer & perfectus.

Contra Obijcitur Primò, Sanguis non informatur animā rationali, sed est quiddam inanimum: ergo non debuit hypostaticè assumi. Patet consequentia, quia Verbum non assumpsit corpus nisi mediante animā, vt docent communiter Theologi ex D. Augustino epistola 3. ad Volusianum: ergo illud in quo non fuit anima, non fuit assumptum. Secundò, Verbum non assumpsit nisi vnā naturam: atqui sanguis habet suam naturam distinctam à naturā carnis; ergo &c. Tertiò, In alijs hominibus subsistentia non terminat nisi eas corporis partes, quæ anima rationali informantur: aliæ autem habent suam propriam subsistentiam, vt sanguis, dentes, & similes: atqui Verbum succelsit in locum subsistentiæ humanæ: ergo non assumpsit nisi eas partes quæ per animam viuificantur. Quartò, Natura humana est propriè vna: ergo illa dumtaxat sunt de eius integritate, quæ animā informantur, ac proinde hæc tantummodò assumpta fuere.

Ob hæc argumenta, quidam existimant sanguinem verè animā informari, quæ illi det esse vegetabile, sicut ossibus quæ animā informantur etsi non sentiant, quia anima non dat omnibus partibus easdem functiones. Ita videtur hoc loco sentirè Caietanus, & expressè Bartholomæus Medina. Verùm vt omittam hoc esse contra communem Theologorū sententiam in 4. dist. 44. est etiam contra communem sententiam Medicorum & Philosophorum, qui volunt quatuor humores non esse animatos. Alij verò, vt Siluester, distinguunt duplicem sanguinem: alium nutrimentalē, quem natura præparat in hepate, vt ex eo corpus alatur; & hunc non informari animā, nec esse assumptum hypostaticè: alium vitalem, qui gignitur in corde; hunc animā informari, ac proinde hypostaticè esse assumptum. Fauet Caietanus infra quaest. 54. art. 2.

Sed hæc sententia nec Philosophiæ, nec Theologiæ satis est consentanea. Est contra Philosophiam. Primò, Quia sanguis nutrimentalis, & vitalis, non differunt specie; sed solum puritate, & subtilitate. Vnde si alter assumptus est, etiam alter. Secundò, Quia sanguis qui est in cor-

de, quem Siluester vitalem vocat, est etiam nutrimentum; alit enim cor, & ipsos pulmones per venam arterialem, vt docent medici. Item arteriæ eodem aluntur. Tertiò, Quia nullus est sanguis qui tantum habeat alendi munus: nam alijs etiam vsibus seruit.

Nec etiam Theologiæ est satis consentanea; Primò, Quia si sanguis nutrimentalis non est hypostaticè vnitus Verbo: ergo parum sanguinis in passione effusi, fuit Verbo vnitum; nam ante apertionem lateris, parum fuit effusum ex arterijs & corde. Secundò, Sequeretur ex vi verborum consecrationis calicis in cena, parum sanguinis fuisse sub speciebus vini: vel certè si totus sanguis Domini ibi erat, Verbum non fuisse per concomitantiam sub quauis parte illius, quia non fuisset sub sanguine nutrimentali. Atqui vtrumque est absurdum. Primum enim est contra virtutem verborum Christi, qui absolute ait: *Hic est sanguis meus*, scilicet totus. Secundum etiam absurdum est, quia totus sanguis est verè potus viuificans; & inauditum est Verbum fuisse sub quibusdam sanguinis particulis, sub alijs minimè.

Vnde Respondeo ad primum argumentum. Siue sanguis animatus sit, siue non; nihilominus nego illum non esse hypostaticè assumptum. Satis enim est, vt aliquo modo sit pars corporis humani, necessaria ad illius consentientiam; integritatē, conseruationem, & operationem. Ad confirmationem consequentiæ, Respondeo; Corpus dicitur assumptum per animam, non quod Verbum ei tantummodò mediatè vnitur; sed quia assumptum est, vt animæ seruiat: quomodo etiam sanguis assumptus est per animam, id est, propter animam; quia anima sanguine vtitur veluti instrumento. Ad secundum. Respondeo; Sanguis non est institutus vt sit aliqua natura seorsim, sed vt sit pars & instrumentū alterius: vnde caro & sanguis nō sunt propriè duæ naturæ, sed partes vnus integri corporis humani: Sicut carnes, ossa, nerui &c. sunt partes vnus integri corporis humani; quamuis fortassis diuersas formas substantiales habeant: nam illæ formæ imperfectæ sunt & veluti partiales ad constituendum integrum corpus humanum. Ad Tertium, Sicut natura sanguinis pertinet ad integritatem naturæ humanæ, ita etiā subsistentia sanguinis includitur in subsistentiā naturæ humanæ; sic vt tota subsistentia naturam humanam terminans, etiam complectatur subsistentiam sanguinis: Sicut complectitur subsistentiam ossis, carnis, nerui, cerebri, cordis, pulmonis. Ad Quartum, Negatur consequentia; quia vt aliquid sit physicè vnum, satis est vt omnes partes habeant inter se naturalem quandam connexionem, formasque imperfectas, quæ sint dispositiones ad formam perfectam; & constituent instrumenta formæ principalis.

D V B I V M I I.

Vtrum reliqui humores, scilicet Flaua Bilis, Atra Bilis, & Phlegma sint assumpti hypostaticè?

Respondeo; Id valdè esse probabile. Tenent hoc Caietanus, Siluester, Dominicus Soto, Franciscus Victoria, Bartholomæus Medina, Suarez, & passim alij recentiores.

E e ij Probatur

Et contra Theologiam.

14  
Responso ad quatuor Obiectio- nes. Ad Primam.

Ad Secundam.

Ad Tertiam.

Ad Quartam.

15  
Assumitur.

*Pertinent ad integritatem humanam naturam.*

Probatur Primò, Quia pertinent ad integritatem humanam naturam, sicut sanguis: ergo si sanguis est assumptus, etiam reliqui humores. Antecedens patet ex Damasceno lib. 2. de fide c. 12. ubi dicit, Corpora animalium quatuor humoribus consistere. Idem docet Innocentius III. Cap. In quadam. de celebratione Missarum; ubi dicit, consistere quatuor elementis, & habere quatuor humores, esse de ratione & compositione veri corporis humani; quale Verbum assumpsit.

*Sunt necessarij ad debitum corporis temperamentum.*

Probatur Secundò, Quia hi humores sunt necessarij ad consistentiam hominis, ad debitum corporis temperamentum, & ad operationes animales; unde etiam erunt in corporibus resurgentium. Secus est de sudore & similibus, qui in corporibus resurgentium non erunt. Tertiò denique, Hi humores maximè inter se sunt permixti, adeo ut si vnus assumptus sit, alij etiam videantur debere esse assumpti.

*Sunt maximè inter se permixti.*

*Quo modo fini recreationis.*

Nec obstat quòd hi humores videantur esse recrementa ex concoctione chyli & sanguinis; quia etsi respectu nutritionis, magna ex parte sint recrementa & superflua; non tamen respectu totius corporis, & constitutionis naturalis, & debiti temperamenti.

*16 Spiritus animales etiam sunt assumpti.*

Dico Secundò, Non est improbabile etiam spiritus vitales & animales fuisse hypostaticè assumptos. Ratio est, quia pertinent maximè ad integritatem & functiones humani corporis: sunt enim proximum animæ instrumentum, per quod anima regit corpus, omnesq; motus efficit: Tum etiam, quia in corporibus beatorum erunt prorsus immutabiles, & æterni.

DVBIVM III.

*Utrum Dentes, Ungues, Capilli, & Barba fuerint hypostaticè vnita Verbo?*

*17 Dentes & ungues.*

Respondeo, Id esse satis probabile. De Dentibus & Unguib; probatur; quia probabilius est hæc informari ab animâ rationali. Ut sentit D. Thomas in 4. dist. 44. 2. 2. quæstiuncula 2. ad 3. Secundò, Quia non solum pertinent ad ornatum, sed etiam ad quandam corporis humani integritatem; & functionibus humanis deserviunt.

*Capilli.*

De Capillis etiam Probatur Primò, Quia D. Thomas supra vult eos animâ informari; quamuis contrarium existimem esse verius. Secundò, Quia sunt futuri in resurrectione; vt indubitanter supponit Diuus Augustinus in Enchiridio cap. 89. & lib. 22. de Ciuitate cap. 19. Pertinent enim quodammodo ad completum ornamentum humani corporis. Hinc Veteres ornamenta causâ comam alebant; & comæ detonsio symbolum est luctus, pœnitentiæ, renuntiationis mundi, rerum superfluarum; & apud Romanos, seruitutis: Vt patet ex multis Scriptoribus. Vide Adrianum Iunium in Opusculo de Coma, è quibus quædam etiam attingit Baronius lib. 1. Annalium pag. 630. & sequentibus. Denique Christus assumpsit humanam naturam omnino perfectam; hæc autem omnia pertinent ad eius perfectionem. Confirmatur, Quia si aliquid horum non fuisset assumptum, & Christus dimitteret ea quæ non sunt assumpta, esset imperfectus & quodammodo mutilus homo.

Dices, Ungues, Capilli, & similia, faciliè recantur & separantur: ergo non decuit hypostaticè assumi.

18

Respondeo Negando Consequentiam, Nam etiam multæ particulæ carnis & sanguinis fuerunt hypostaticè vnitæ, quæ tamen assiduâ caloris passionis fuerunt postea absumptæ & separatæ. Omnes tamen particulæ quæ nunc sunt in corpore Domini, nunquam fuerunt dimissæ, etiam si per mortem ab anima fuerint separatæ. Quod autem Damascenus lib. 3. de fide cap. 27. ait, Id quod semel assumpsit, nunquam dimisit, intelligendum est, non dimisisse formaliter consideratum; vel ex integro: retinuit enim capillos, barbam, sanguinem &c. saltem ita, vt non omnino fuerint diuersa, sed eadem quodammodo permanserint; quamuis particulæ materiæ defluerint, & aliæ fuerint substitutæ.

*Quod includit assumptum nunc quod dimissum fuerit.*

ARTICVLVS III.

*Utrum Filius Dei assumpsit Animam?*

Respondetur affirmatiuè. Notandum est, Fuisse errorem Arii & Apollinaris, in Christo non esse Animam, sed Verbum eius vicem explere. Apollinaris tamen conuictus Scripturæ testimonijs, tandem concessit ipsum habere animam sentientem, sed non rationalem; vt refert Augustinus hæresi 55. Hanc hæresim refutat D. Thomas tribus argumentis; Primò, Quia Scripturæ Christo tribuunt animam, & animæ operationes & affectiones: aiunt enim Christum esse contristatum, admiratum, iratum, esuriisse, sitiuisse, dormiuisse, comedisse, defatigatum, & quieuisse &c. quæ omnia sunt functiones, vel affectiones animæ. Secundò, Quia alioqui incarnatio fuisset inutilis: quod enim non est assumptum, non est curatum: anima tamen maximè egebat curatione; nam in ipsa propriè est peccatum: in carne autem, non nisi ratione animæ, per denominationem quandam extrinsecam & imputatam. Deinde, Anima est longè excellentior corpore: ergo non debuit negligi in assumptione carnis. Item, non potuisset mereri aut satisfacere; nam hæc sunt per animam libero arbitrio præditam. Denique, si assumpsit carnem cum animâ sentiente absque rationali, assumpsisset belluam quandam sub figurâ humanâ. Tertiò, Quia caro, & cetera partes hominis, sortiuntur speciem per animam. Intellige, speciem humanam: alioquin parû firmitatis habebit hæc ratio. Vnde apertius sic diceretur: Scripturæ asserunt Christum esse verum hominem: ergo assumpsit animam rationalem. Adde, hanc hæresim esse mox damnatam in II. Synodo generali, vt refert Theodoretus lib. 5. hist. c. 9. & à Damaso Papa in epist. Synodica, quam refert ibidem Theodoretus cap. 10. Item à Synodo IV. actione 5. & à Synodo V. cap. 4. & à Synodo VI. actione 4. Denique omnes ferè antiqui Patres contra eam scripserunt. Vide Athanasium lib. de salutari aduentu Christi, contra Apollinarem. Epiphanium hæresi 69. & 77. Nazian. epist. 1. & 2. ad Chelidonium, & alios.

*19 Error Arii & Apollinaris.*

*Refutatur tribus rationibus D. Thomæ.*

*Damnatur a Concilio & Patribus.*